

Élet és Világosság

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIUMI TESTVÉRKÖZÖSSÉG LAPJA

2009/7

Élet gond nélkül

Ha békében szeretnél élni, ha szabad és erős akarsz maradni, úgy kerüld, hogy egyetlen gondot is megtűrj magadban.

Ez nem jelenti, hogy teljes erővel igyekezned kell a gondjaidat elfelejteni, elnyomni, leseperni. Így talán egy pillanatra elhallgattathatod őket, de napok múlva megint jelentkezni fognak. Nyíltan nézz velük szembe, kutasd ki az eredetüket, de óvakodj attól, hogy melléjük telepedj vagy elkeseredetten harcolni kezdj ellenük. Ehelyett fogd meg és add át őket az Úrnak!

Ezáltal nem fogsz máról holnapra szabadulni tőlük. Odaadásodat addig kell ismételned, míg az nem lesz tökéletes. Viszont ha elhatározod, hogy egyetlen gondot sem tartogatsz magadnál, és a szíved azonnal kiöntöd Istennek, akkor szabad leszel, és az Úr felmérhetetlen erőt ad neked.

A múlt gyötör? Valami elrontott lépés? Hatalmad nincs már felette. Az önvád nem megoldás. Bosszankodás, sértett hiúság, büszkeség van sokszor mögötte. Egyedül a bűnbánatnak lehet helye, mert azt a szeretet diktálja. A szeretet viszont előretekint, miután a bűnbocsánat által erőt nyert. Hibádtól elfordultál, tedd le az önvádat, a bánatot is, ezek megbénítanak.

Aggódsz a jövőd miatt? Félsz a holnapi naptól, egy találkozástól, valami munkától, kísértéstől? Miért? A jövő még nincs hatalmadban. Ne használd fel idő előtt. Add a jövőt Istennek, és élj megfontoltan a jelen pillanatnak.

Egyesek túlterhelik életük kocsiját, s ezzel lassítják az utazást, idő előtt agyonnyúzzák a motort és tönkreteszik a karosszériát. Te pedig hordhatod egyetlen nap súlyát — az Úr kegyelmével. A tegnapi és a holnap terhet nem rakhatod mellé büntetlenül. Ezt nem garantálja a kegyelem.

Vagy a jelen nyugtalanít? Akadályok ijesztenek? Csak egy a kérdés: hogyan viszonyulsz hozzájuk. Magas fal áll előtted. Van értelme fejfel nekirohannod? Vedd nyugodtan szemügyre, mérd fel, és vedd tudomásul, ha túl magas, túl erős, ha áthághatatlan. Bízd Istenre az akadályt, mondd el csalódásodat, és térj más útra.

Néha azonban nincs más út. El kell fogadni a nehézséget, a betegséget, a pénzsűkét hónap végén stb. Akkor se kapkodj. Fogd az akadályt, tedd az Úr elé minden gondolattal együtt, ami közben feltámad: célhoz fogok-e jutni... hogy kerülök ki belőle... milyen megoldást válasszak?

Ne veszítsd el a bátorságodat és kitartásodat! Várj egy percet, akár egy napot vagy hetet a döntéssel, amennyiben van idő a halasztásra. Ha aztán döntöttél, cselekedj Istennek, és meglátod, kisebb a nehézség, mint gondoltad.

Azt mondogatod, hogy bízol benne, és mégis azzal töltöd az időt, hogy az ellenkezőjét bizonyítod. Aggaldalmaskodsz. Az ember azért boldogtalan, azért jut csődbe, mert saját erejére épít.

Az Úr nem fogja maga elvenni tőled a terhet, a feladatot. Nem kényszerít, megvárja, hogy te add át neki problémáidat. Minek tartanád meg azokat? Miért akarsz te harcolni és Őt csak arra kérni, hogy segítsen neked? Miért nem adod át magad teljesen neki, szívedet, kezedet, egész valódat?

Határozd el minden este, hogy elszakadsz minden gondtól, jogosaktól, jogtalanoktól egyaránt. Tedd őket alázatosan az Atya kezébe, hogy reggel frissen ébreszthessen, s bátran nézhess szembe a rád váró eseményekkel. „A Te kezébe ajánlom, Uram, a lelkeimet. Te fogsz vezetni, hűséges Istenem.”

Ha szabad akarsz lenni, ifjú, vidám, elégedett, vedd gondjaidat naponta, minden órában hűséges Megváltódra. Ő segíteni fog!

M. Q.

Így nem nehéz...

Milyen könnyű pusztán tanácsot adni, hogy „vedd az Úrra, tedd le minden gondod, lesz pénz ha kell, és társad a magányban”, miközben hányan, ó, de hányan várják remélve, hogy míg hittel mondd, mint kell a Mester karját megragadni, talán fény gyullad nálad, magad kínálsz társnak, s a teher alá odatartod a vállad. ITné

A tárgyalás előtt

Egész este fojtott volt a levegő. A lakás összes ablaka nyitva állt, de ez semmit nem segített. Csak a benzin szaga áradt be az utcáról. Mozdulni is nehéz volt, de az asszony sietve végezte a dolgát, megállás nélkül, mint akit hajtanak, mint aki menekül. Még gyorsan port törölni, felteríteni a szőnyeget, aztán vacsorát készíteni, a két kicsit lefektetni, és rögtön vissza a konyhába. Csak nem gondolkodni, nem töprengeni, folytatni a munkát, tovább, tovább. Holnapra zöldséget tisztítani, mosogatni, elrámolni. A sütemény még a sütőben van...

Az ég beborult, talán esni fog. Gyorsan sötétedett. A fiú ott ült mellette, és megint nem tudott végezni a leckéjével. Amikor az anyja bement felgyújtani a villanyt, észrevette, hogy a gyerek sietve a fűzet fölé hajol és a tollához kap.

„Már megint ábrándoztál számolás helyett?”

János lassan felemelte a fejét és az anyjára nézett.

„Ádám azt mondta, hogy apa talán nem kerül a börtönbe. Felfüggesztettet fognak adni neki.”

„Aha. Ádám nagyon ért mindenhez.” Az asszony gyors mozdulattal bezárta az ablakot és elhúzta a függőnyt. „A felfüggesztett börtönbüntetés is elég gyalázatos dolog. De egyelőre ez még bizonytalan. Holnap lesz a tárgyalás.”

A fiú lehajtotta a fejét és dideregve felhúzta a vállát. „Ha nem zárják be, akkor visszajön hozzánk?”

„Nem.” Az anyja a torkát köszörülte. „Hozzánk nem jöhet többé vissza. Minek ment el? Hiszen tudod, hova.”

„A szökéhez, a fülbevalóshoz, nem? De az most már elment, nincs is a városban. És apa állása is megszűnt Lanznál.”

Az asszony újra krárogott, de nem szabadult a száraz, fojtogató érzéstől. A konyhából édeskés szag szivárgott. „Jaj, a sütemény!” – mondta, és kisietett.

Amikor visszajött, János még mindig tétlenül üldögélt, és hüvelykujjával az asztal mintáit rajzolgatta. Anyja odaült egy tál hibás almával, de hámozás közben is idegesítette a fiú tekintete.

„Nem, hozzánk nem jöhet vissza azok után, ami történt. Ezt be kell látnod, fiam.” Kereste a fiú tekintetét, aki most megszólalt halkán, alig érthetően. „De hova menjen, ha se lakása, se állása nincs?”

„Ez az ő dolga.” Az anyja kapkodva vagdalta az almát. „Előbb kellett volna mindent meggondolnia. Most már nem lehet rajta segíteni.”

„De hiszen azt írta, hogy vissza akar jönni. Hogy ezután minden jó lesz. Igen, ezt írta.”

„Minden jó lesz.” Az anyja dühösen felnevetett. „Ahogy ő ezt képzelem. Ha valaki itt hagy csapot-papot, és ilyesmit csinál, nem, ott mindennek vége. Te még ezt nem érted. Rakd el a holmidat, és eredj az ágyba. Hallod? Azonnal! Rudolf bácsi mindjárt megjön, ne találjon itt.” Gyorsan letette a tálat és kiment, hogy ne hallja a fiú elfojtott sírását.

János végre lefeküdt, és Vera kilépett a kertbe. Az éjszaka sötét volt, és fullasztó a hőség. A hársfák levele kókadtan csüngött. Visszament hát a lakásba, s a korsót a mezei virággal az asztal közepére állította. Fivére, Rudolf a legcsekélyebb hanyagságot is észrevette, de remélhetőleg ma semmin nem fog fennakadni. A súlyos íróasztal, rajta a bezárt börtönlámpával élettelen benyomást keltett, mintha bútorüzletben állna.

Talán sütnie sem kellett volna. De a holnapra napra gondolt, az örökké éhes ikrekre, meg egyszerűen nem tudta abbahagyni az állandó készítést, gondoskodást. Rohant, mint a felhúzott óramű, megállás nélkül. Aztán teljesen kikészült.

Besietett a fürdőszobába, és behúzta az ajtót. Csak János észre ne vegye. A fiú, azzal a riadt tekintettel. Mint az üldözött nyúl. Mitől fél valójában? Mindig kíméletesebben kezelte, mint az ikreket, a két vasgyúrót. János érzékeny volt és puha. Puha, akár az apja.

„Lágy, mint az agyag – mondta Vera férjéről, Stefánról Lanz, a főnöke –, mint agyag a fazekas kezében.” Nos, ő, a feleség nem volt a megfelelő fazekas, de nem rajta múlt. Mindent megtett és tesz most is. Isten a megmondhatója, hogy rajta semmi nem múlt. Ezt fogja előhozni holnap is, a tárgyaláson.

A mosdóhoz lépett, hogy az arcát felfrissítse, és közben belenézett a tükörbe. Ő ez, valóban? A ráncos homlok, a duzzadás a szeme alatt, az éles, kemény vonal a szája mellett... Ó, Istenem! Persze a másik nem így nézett ki, a szőke, a fülbevalós. Fialat volt és gondtalan, könnyelmű pillangó. Nem élte át hozzá hasonlóan a nehéz éveket, a gürcölést, a félelmet.

A háború alatt kötöttek házasságot, és jött azonnal az aggodás a férj miatt, akinek azonnal vissza kellett mennie a frontra. Aztán következtek az éjszakai bombázások, melyek következtében minden odalett: a szülői ház, a kis újonnan berendezett lakás, a hozomány, minden az utolsó darabig. És amikor Stefán hazatért, kezdődött újra a rettegés, jött a borzasztó szegénység, éhség, munkanélküliség. A szükséglakásban, a tetőszoba faláról folyt a víz, a gyerek pelenkája soha nem száradt meg teljesen.

Végre Stefán állást kapott, de hamarosan helyet cserélt, aztán nemsokára megint. Nem volt igazi kitaratása. Hol a munkakör nem felelt meg neki, hol a főnökkel nem tudott kijönni, hol a munkatársakkal. Pedig minden fillérre szükségük lett volna. Igen nehéz volt előlről kezdeni az életet. Vera akkor érezte először, milyen a „puha agyag”. Nem volt már szerelmes kislány, kezdte az embert keresni a mellette élőben. És megint elfogta a félelem. Ugyanakkor új határozottság és keménység alakult ki benne. A fia éppen járni kezdett, a nagy szemű, riadt tekintetű gyermek, ugyancsak gond. És útban voltak az ikrek. Ki kellett kerülniük a padlásszobából emberi körülmények közé. Vera minden munkát elvállalt. Zongoraórákat adott, diplomamunkát gépelt. És férje végül megkapta az állást Lanznál.

Stefán meg sem akarta pályázni. Az igényes Lanznál ő nem fogja vinni semmire. Kijött a formából a háború alatt. Mindig ugyanaz a pipogya határozatlanság. De a feleség a sarkára állt, és személyesen ment el az igazgatóhoz. A főnök Vera fivérének évfolyamtársa volt, kicsit szórakoztak is együtt fiatal korukban. Lanz a vállalatot, ami félig romokban hevert, teljesen felépítette, úgyhogy virágzóan működött. Mindenki ámult rajta. Vera elfogódottan ült le vele szemben, és figyelte az igazgató komoly arcát, ahogy Stefán papírjait vizsgálva a fejét csóválta. „Háromszor változtatott munkahelyet ilyen rövid idő alatt? A bizonyítványai sem mondanak túl sokat.” De azért meghallgatta Verát, aki őszintén mindent elmondott a férjéről, és végül győzött. Stefán megkapta az állást. Egyszerre minden könnyebb lett. Persze a küzdelem nem ért véget, sőt most kezdődött.

Lanz közbenjárásával lakást kaptak, egy sérült kis házat az elővárosban, közel a vállalathoz. De az igazgató munkásokat is küldött a tatarozáshoz, Vera pedig nekilátott a kert megmunkálásának. Kemény, száraz talaj volt, Stefán is segített pár este, aztán minden az asszonyra maradt. Éjszaka befáslizott kézzel feküdt, és a fájdalomtól nem tudott aludni. Viszont hamarosan megtermett a zöldségféle, ami az üzletben igen drága volt, és Jánoska kigyógyult az angolkórból. Az ikrek piros arcú kis pocokok lettek.

Amikor beköltöztek, az ágyakon és néhány rozoga szekrényen kívül alig akadt holmijuk, de Vera végigtáncolt a gyerekekkel a szobákon, és sírt-nevetett a boldogságtól. Csakhogy a harc folytatódott. Stefán összekülönbözött az üzemvezetővel, és készült odébbállni.

„Meg vagy örülve! – förmedt rá a felesége. – Nem méred fel, mit köszönhetünk Lanznak?”

Egy napon előkelő kocsi állt meg a ház előtt és az igazgató kopogtatott a konyhaajtón. Vera éppen János lehorzolt térdére tett tapaszt, és az ikreket akarta etetni.

„Nincs háztartási segítsége?” – kérdezte Lanz.

„Egyelőre spórolnunk kell – mondta az asszony -, de győzöm egyedül is.” Elpirult, s ledobta a kötenyt, hogy a vendéget a szobába invitálja.

„Maradjon csak – intette le az igazgató, és leült egy konyhaszékre. – Ne hagyja kihűlni ennek a két kis angyalnak a tejbegrízét.”

Vera keze reszketett, „Probléma van, Lanz úr?”

„Hát igen.”

„Szóval megint csődöt mondott?”

„Nézze, a férje jófejű ember, de nincs kitartása, amire nálunk nagy szükség lenne. Puha, mint az agyag, mint az agyag a fazekas kezében.”

„Jaj, pedig én mit győtröm magam! – sóhajtott az asszony, és tömte közben a kicsik szájába az ételt. – Egyre húzom az ígát, semmit nem akarok elmulasztani, ő pedig csödből csödbe jut.”

Lanz felállt, és az ablakhoz lépve kitekintett a veteményeskertre. „Virágot nem szokott ültetni?” – kérdezte. „Még nem – felelte Vera. – A zöldség fontos a gyerekek miatt.”

„A virág is.” A férfi megfordult, és egy darabig elgondolkodva, részvételtjes tekintettel hallgatott. „Maga bírja még egyelőre – mondta végül –, és a férje is. Tartson ki. Puha anyagnak türelmes és szilárd kézre van szüksége, míg elnyeri a megfelelő formát. Adjunk még egy esélyt neki.”

Türelmesség, szilárdság – igen, így mondta Lanz, de az esti veszekedésből ez abszolút hiányzott. A végén már maga Vera is megrettent saját éles, metsző hangjától, gonosz szavaitól. Akkor látta először Stefán szemében azt a riadt tekintetet, amit az előbb a fiánál észrevett. Ó, az az este! János jajgatott, még az örökké éhes ikrek torkán sem ment le egyetlen falat sem. Stefán pedig elment, nem lehetett tudni, hova és mennyi időre.

Az egész család rettegett az anyától. Senki nem értette őt. Senki nem látta, hogy hevessége, keménysége csak a durva kéreg, ami alatt ott a reszkető félelem újabb szegénységtől, hajléktalanságtól.

Ez után az este után mintha javult volna a helyzet. Stefán megmaradhatott a cégnél. Nem voltak nehézségek, nem voltak kemény szavak ezentúl. Vera azt hitte, hogy győzött, és fellélegzett. Míg aztán megtudta, hogy mindent elveszített.

A nő, a szőke fülbevalós külön élt a férjétől, amikor a vállalatnál alkalmazást kapott mint levelező. Mesésen ügyes volt, azt beszélték róla, és hamarosan nélkülözhetetlen lett a cégnél. Lanz azonban egy napon se szó, se beszéd, kitétte a szűrét. Senki nem tudta meg, miért, de nem is kutatták, és nem szomorkodtak miatta. Kivéve Stefánt. Őt a nő markában tartotta, és a „puha agyag” kimutatta könnyen formálható, ellenállásra képtelen természetét. Amikor Vera a valóságot megtudta, és újra fel akarta venni a harcot, már késő volt. Megjelent a házban a rendőrség, és Stefánt sikasztás miatt letartóztatták. Mindenki a gonosz perszónát szidta, aki ebbe belerángatta, a férfit szerették és sajnálták. Segíteni azonban már senki nem tudott. És holnap lesz a tárgyalás.

Csöngettek. Rudolf érkezett, és Vera bevezette a nappaliba. „Csendesen – mondta –, a fiú talán épp most aludt el.” Limonádéval kínálta a fivérét.

„Ilyen későn? Előbb kellett volna ágyba küldened. Pontosság, keménység, ez a fontos. Gondolj saját rossz tapasztalataidra. Egyébként hamar végzünk. Minden teljesen tiszta és világos. Neked csak néhány tapintatos kérdést fognak feltenni. Az ítélet egyértelmű, nem lesz semmi akadály a válásnak. Fel a fejfel! Aztán végre megnyugodhatsz.”

„Gondolod?”

Rudolf letette a poharat és megtörülte a száját. „Miután abszolút vélsen vagy? Na hallod!”

„Létezik abszolút véltenség, Rudolf?”

A férfi idegesen dörzsölte az állát. „Micsoda? Hát nem beszélünk mindent végig? Még most sem látsz világosan?”

Az asszony nagyot sóhajtott. „De igen, azt hiszem, most kezdek látni.”

„Mi az, hogy most? A tények teljesen egyértelműek.”

„Nem tudom, Rudolf.”

A férfi arca elvörösödött egészen szépen fésült, enyhén őszülő haja tövéig. – Hogy milyen irgalmatlanul élesen és csupaszon látok ma minden arcot – gondolta az asszony, és elkapta a tekintetét. „Én is követtem el hibát, Rudolf.”

„Hibát? Persze.” – A férfi bosszúsan nevetett. „Amikor feleségül mentél hozzá. Hiába óvtalak. Stefánt mindig pipogya ábrándozónak láttam. Végül megkaptad a büntetésedet, mindenestre derekasan álltad a sarat. Figyelmeztettem is az ügyvédet, hogy ne mulassza el kihangsúlyozni kitartásodat a férjed állandó csődjeivel szemben.”

„Nem, ez nem egészen így van! – tiltakozott Vera. – Ennyire nem egyszerű a dolog!”

„Édes gyeregem! – Rudolf felállt. – Ki vagy merülve. Persze, érthető annyi minden után. Ne töprengjünk tovább. Viszlát holnap.” Vera fivére indulatos arcára tekintett, összeráncolt homlokára, könyörtelenül összeszorított ajkára, és megrémült, mint az előbb, amikor a tükör előtt állt. –

Éjfél elmúlt, és még mindig nem tudott elaludni. Kilépett a kertbe. Szemközt, a vállalat épületében az igazgatói szoba ablaka világos volt. Ha lenne bátorsága, átmenne, és elmondana Lanznak mindent úgy, ahogy most látja. Talán megértené. De nincs bátorságom, gondolta, nyomorultnak érzem magam, és ennél bizonytalanabb Stefán sem lehet. Elérkeztünk a véghez, ma egyformák vagyunk. Olyanok mindketten, mint a puha agyag a fazekas kezében. Kinek a kezében?

Vera féltékintett az égre. Dideregni kezdett. Hogyan lesz tovább? A tárgyalás után? Lanz megígérte, hogy a házban maradhatnak. De a gyerekek? És Stefán? Ami őt, Verát illeti, küzdeni fog újra, dolgozni, gürcölni, kertet művelni. „De virágot is...” – mondta Lanz. Rendben van, erre is gondolni fog. És Stefán?... Ha valóban vissza akar jönni? Jóra fordulhat még minden? Képes lesz megváltozni? Nem, az anyag nem tud változni, csak a formáló kéz próbálhatja meg még egyszer, óvatosabban, szelídebben.

Fáradt, nem tud tovább gondolkodni. Puha, mint az agyag. De türelmes akar lenni. Rá kell hagyatkoznia a fazekas, az Alkotó kezére.

H. G.

APÁK ÉS FIAK

Legkorábbi emlékeim édesapámról körülbelül két és fél éves koromból származnak. Ott látom magam a szüleimmel közös hálószobában, ahol húgommal együtt aludtunk. Ez volt a legcsendesebb helyiség az

egész házban. Nem közvetlenül az előszobára nyílt, attól egy másik szoba választotta el. Így aztán távol maradt a lábak zajától, mely reggeltől estig meg nem szűnt a házban. Hallani lehetett a léptek kopogását, ahogy a meredek lépcsőn apám dolgozószobájába igyekeztek. Mi, gyerekek, sehogy nem értettük, mit akarhatnak az emberek odafent. Csak azt láttuk, hogy egyesek szomorú arccal érkeznek, és derűs képpel távoznak. Mi történhetett velük? Mások feldúltan igyekeztek fölfelé, s amikor visszatértek, egészen lecsendesedtek. Mivel lehetett ezt magyarázni? Nem tudtuk. Sok idegen arc felkeltette a kíváncsiságunkat. Némelyiktől rettegtünk. De ha aztán olyanok jöttek, akiket ismertünk és szerettünk, mint Tacke apó, az epilepsziás postás, vagy Mellin bácsi, aki a pénztárkönyveket kezelte, olyankor mély tisztelettel megsejtettünk valamit abból, hogy odafent igen komoly dolgok folynak. Azt persze még nem fogtuk fel, hogy abban a dolgozószobában sok emberi nyomorúság talányát és a gyakorlati segítség megannyi útját tanulmányozzák, s ezért mély forrás az a hely, ahonnan a szeretet folyamai áradnak ki a világba.

Minél nagyobb lett a nyüzsgés a házban, annál biztonságosabban éreztük magunkat a hálószoba csendjében. Kis gyerekágyam anyám ágya mellett állt, húgomé a szemközti fal mellett. Mennyi csodálatos dolgot láttunk innen, amikor este ágyba vittek minket! A falon ott lógott a kép, melyen Noé, az ősatya kezét kinyújtva beveszi a bárkába a galambot. Az ablakból a János-hegyre lehetett látni, s az ablak mellett, kívül állt a nagy babkaró, amivel apa kopogtatni szokott, ha későn tért haza valami utazásból. Pótkulcs akkoriban nem volt divatban. Anyámnak mindig fel kellett kelnie, hogy kinyissa az ajtót.

Legjobb barátunk ellenben az öreg óra volt. A falon függött apám ágya mellett. Kerek számlapját arany és barna szegély vette körül, s a közepén szünet nélkül mozgott a két mutató. Sehogy nem tudtuk felfogni, miért siet annyira a nagy, s a kicsi miért oly lassú. Mennyit törtem a fejem ezen a rejtélyen, míg fáradt gyerekszemem be nem koppant. Szombat este aztán még ébren voltunk, amikor édesapám jött az órát felhúzni. Nagy esemény volt mindig.

Apa kibújt a kabátjából, székre állt, aztán kinyitotta az óra ajtaját, bedugta a nagy kulcsot, és lassan forgatni kezdte. Arcán szinte ünnepélyes komolyság ült. Láttuk, hogy az óra nem holt tárgyat jelent neki, hanem meghitt munkatársa volt. Erőt bízott rá, hogy egy hétig ismét végezhesse hűséges feladatát. Ez az órának átadott erő azonban nem csupán a mutatókat forgatta, hanem muzsikát is csalt elő a szerkezetből. Milyen kimondhatatlanul megnyugtató volt az egyenletes tiktak, ha félni kezdtünk a sötétben! És milyen pompás, mély hang csendült belőle minden óra kezdetén! Úgy kondult, mint a harang, szinte kihallottuk belőle apánk hangját: „Gyerekek, aludjatok békecsendben, a sötéttségnek semmi hatalma felettetek.”

Néhány év múlva a két kicsi kikerült a szülői hálószobából. Én a két fivéremhez társultam a padlásszobába. Azonban valahányszor édesanyám elutazott valahova, ismét lemehettem apámhoz a régi helyemre. Mindig ünnepet jelentett. A megnövekedett munka más és más embereket hozott, akik mind akartak tőle valamit. De amikor osztoztunk a hálószobán, akkor néhány órára egészen az enyém volt. Engem nem érdekelt már a falóra, minél nagyobb lettem, annál jobban belelátam édesapám munkájának titkos szerkezetébe. Megvilágosodott előttem, hogyan lesz a belső erőből mozgás és valami hallatlanul finom, szent muzsika.

Mire felébredtem, apám már a mosdószekrény mellett állt. Ágyamból jól megfigyelhettem, hogy mosakodás közben is mély gondolatok forogtak a fejében. Kérdések, amikre ma választ kell adnia, bajok, amik segítségre szorulnak, mások terhe, amik az ő lelkére neheztedek. Félig mondott szavaiból kiéreztem, hogy parázslék a szíve. Buzgóság, harag, jóság küzdöttek benne egymással. Hiszen nem mellékes dolgokat forgatott magában – élet és halál, emberi sorsok, idő és örökkévalóság foglalkoztatták.

Miközben egyre elevebben folytatta szócátáit ezekkel a láthatatlan ellenségekkel és barátokkal, hirtelen észrevette, hogy nincs egyedül a szobában. Gyors pillantást vetett az ágyamra, és igyekezett saját magát lecsendesíteni. „Pssz! – suttogta. – Pssz, Fricike alszik!” Vigyázott aztán, hogy nagyon csendes legyen, öltözés közben a legcsekélyebb zajt is kerülte. Mozdulatlanul bújtam meg a takaró alatt, de szorosan bezárt szemmel is éreztem mindent. Megfigyeltem, hogy a nagy horderejű témák mellett egészen kicsi dolgok is helyet kapnak a szívében. Átéreztem, hogy élete hatalmas koncertjéből kicseng számomra az apai szeretet édes melódiája, s ez mély boldogsággal töltött be. Gyermekszívemet szorosabban kötötte hozzá, mint ezer intelem. Hanem abban a pillanatban, amikor apám elkészült az öltözéssel és elhagyta a hálószobát, az ajtót mindig hangosan becsapta maga után. Életének óraműve a küzdelem és szeretet új energiájával telt meg. Űtött a munka órája. Megszűnt a tapintatoskodás, még a látszólag alvó gyermek iránt is.

Szabad volt azonban még mélyebben beletekintennem abba a rejtett forrásba, amelyből apánk merített. Éjjel néha arra ébredtem, hogy hangokat hallok. Kettőnkön kívül nem volt senki a szobában. Először megijedtem. Aztán észrevettem, hogy apám egy Láthatatlannal beszél, mintha látná őt. Imádkozott. Imája néha olyan volt, mint mély nyomorúságból feltörő kiáltás, máskor mint áradó folyam, amit a szeretet és hála hullámai hajtanak. Csak rövid, mély sóhajokat hallottam, de megsejtettem belőlük, mit jelent: „Minden gondotokat őreá vessétek.”

Ha vasárnap reggel felébredtem, ott láttam apámat az ágyam mellett térdelni. Karját szorosan körém fonta, testén a félelem remegése érződött. Tudtam, mi nehe-

zedik rá: a vasárnapi prédikáció szorongatta. „Uram – könyörgött szíve mélyéből –, egy k i c s i üzenetet adj az én s z e g é n y gyülekezetemnek!” Azóta megéreztem azt az isteni erőt, ami édesapánk életének óráját mozgatta, s engedte szünet nélkül előre haladni a hit és szeretet szent ütemében.

ifj. Bodelschwingh Frigyes

A dűne

A történet 1872-ből származik. Két férfi ballagott egy hűvös délutánon a Keleti-tenger partján. Hazafelé igyekeztek a közeli városból, ahol üzleti ügyeket intéztek. Északkelet felől heves szél fújt, félelmetesen felkorbácsolva a habzó hullámokat. A két férfit ez nem zavarta, láttak már ennél rosszabbat is, meg egyébként teljesen belemélyedtek a beszélgetésbe. Már feltűnt a távolban a falu, éppen az útkereszteződéshez értek, ahol el kellett válniuk egymástól. A gazda kezét nyújtott a tanítónak.

„Nekem az az elvem – mondta –, hogy aki mindent el akar hinni, ami a Bibliában van, annak mind a két szemét hétszer kell körülkötni, és szögge akaszthatja az emberi értelmét. Mert meg van írva: 'Ha valaki azt mondja ennek a hegynek: Kelj fel és ugorj a tengerbe! és szívében nem kételkedik, hanem hiszi, hogy amit mond, megtörténik, meglesz néki, amit mondott' (Márk 11,23). Hát ezt higgye, aki tudja!” És közben a hatalmas dűnére mutatott, ami lakóházát és a csűrét védte a szélről és a hullámoktól.

„Már pedig én hiszem – felelte a tanító komoly arccal. – Nem ember az Isten, hogy hazudják, és nem embernek fia, hogy megváltozzék! (4Móz 23,19.)”

A gazda a fejét csóválta. „Rendben van, iskolamester, ha maga ilyen bibliás hitű, hát parancsoljon a hegynek. Megengedem. Sőt, kockára vetem a házamat, az egész tanyámat.”

„Ismét meg van írva: 'Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet' (Mát 4,7)” – szólt a tanító, és megfordulva távozni akart.

A gazda nevetve utána kiáltott: „Hát akkor én teszem. Hallgasson ide, iskolamester!” Az istentelen férfi jobb kezét felemelve odakurjantott a gátnak: „Kelj fel és vedd magad a tengerbe!”

A dűne meg sem mozdult, mögötte viszont zúgott az ár és tombolt a hullámverés. A gúnyolódó férfi még egyszer harsányan felkacagott. „Tudja mit, tanító úr? Adok ennek a hegynek 24 óra gondolkodási időt. Ha holnap a tengerben fekszik, egyetlen betű sem lesz a Szentírásban, amit attól kezdve el nem hiszek.”

A tanító hallva a gögös beszédet, odalépett a gazdához, és ünnepélyes hangsúllyal mondta: „Barátom, ne tévelyegjen, Isten nem csúfoltatik meg, mert amit vet az ember, azt fogja aratni is (Gal 6,7).”

A beszélgetés a nevezetes árvíz előtti napon történt. Csak néhány óra telt el utána, és az elemek teljes erővel feltámadtak. Bömbölt a vihar, tajtékzott a tenger, ömlött az eső, és az éjszaka sötétségbe borította a vi-

déket. A gazda hazaérkezve fejére húzta a hálósapkáját, elnyújtózott az ágyában, és odaszólt a feleségének: „Fő a kényelem!” Elaludt anélkül, hogy röviden áldást kért volna az éjszakai nyugalomra.

Éjfél tájt azonban hirtelen megrettenve ült fel az ágyban. A félelmetes zúgás, ami a levegőt megreszketettette, úgy hangzott, mint az utolsó ítélet trombitája. Az asszony és a gyerekek ugyancsak felugrottak. A tető ácsolata vészesen nyikorgott, mintha szét akarna szakadni. De semmi vész, az új épület szilárd kőből, kifogástalan, vastag gerendákból épült. Mikor azonban a falórán a kakukk elkiáltotta a hajnali kettőt, a szolgák rémülten rontottak be. „Gazda, az Istenért, gyorsan kifelé! A dűne valahol nyilván átszakadt, hömpölyög az ár a faluban!”

A házigazda sápadtan, reszketve ugrott elő. A jószág már térdig vízben állt. „Hajtsátok ki a teheneket az istállóból, fel a dombra! – adta ki hadarva az utasítást. – És fogjátok be a lovakat, hogy menekülhessünk, ha baj lesz!” A marhák bögve rohantak elő, és pár perc múlva már el is tűntek a szolgák szeme elől. A kocsipillanatok alatt útra készen állt, de menekülésre már gondolni sem lehetett. A lovakat szintén sorsukra kellett hagyni.

Az emberek nagy nehezen tudtak a vízáradaton keresztül bejutni a házba. A vihar ereje pedig egyre fokozódott. A magaslaton álló épület masszív falait minden oldalról a tenger hullámai nyaldosták. A víz most már a házba is behatolt, és elborította a szobákat, a kamrát. Amit kapkodva menteni tudtak, azt felcipeltek a padlásra. De most hatalmas mennydörgés rázta meg a házat, mintha a sarkából akarná kifordítani. Az ablakablak kiszakadtak, minden nyíláson áradt be a víz. Egyik hullámcsapás a másik után reszketettette a megingó falakat, mintha óriás kalapáccsal verdeste volna őket valaki. Az egyik szolga rémülten felkiáltott: „Isten legyen irgalmas hozzánk! Gazda, elvesztünk!” A gazda alig érthető hangon motyogta utána: „Elvesztünk, jaj, elvesztünk!” Az anya magához ölelte két gyermekét, a tízéves fiúcskát meg a tizenkét éves leányt, és eltakarva az arcukat felzokogott. Mikor aztán még egyszer megremegett az egész padlás, a kislány összekulcsolta a kezét és hangosan imádkozni kezdett:

Tárd ki szárnyad megáldón,
Jézus, drága Megváltóm,
s takarj el engemet!
Sátán hogyha elnyelne,
angyalod énekelje:
„Nem bánthatod e gyermeket!”

„Tárd ki szárnyad megáldón...” – dadogta a fiú is. Most megszólalt az anya: „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, és én megszabadítlak téged, és te dicsőítesz engem” – ezt mondta a mi Urunk, Istenünk; és ő nem ember, hogy hazudjék, sem embernek fia, hogy valamit megbánjon.” És habár a tetőablak eresztékei recsegték-ropogtak, csontot-velőt átható, jeges szelet bocsátva be, a házigazda homlokán verejték

gyöngyözött, úgy suttozta: „Uram, könyörülj, nem énérettem, hanem szegény gyermekeim miatt! Ments meg minket!”

Mikor végre felvirradt a hajnal, a szívekben újra éledezni kezdett a reménység. A gazda kitekintett a padlás ablakán, és csak nézett, egyre nézett. Aztán hirtelen térdre esett, két kezével eltakarta az arcát, és sírni kezdett. Mi rendítette úgy meg? Mit látott, a dűne, amire néhány órával azelőtt oly fennhéjázva mutatott – eltűnt. A hullámok szétszaggatták és elnyelték. A csúrt egész tartalmával együtt elsodorta az ár, a nagy szalmatető azonban odaszorult a lakóház elé, és szerencsés módon megvédte az épületet a hullámok végső pusztításától. Ugyanaz a kéz, mely szabadjára engedte a tengert és összemorzsolta a dűnét, éppen ezen keresztül készített védelmező gátat a lakóépületnek. És ugyanaz a kéz, mely a Megváltó földi napjaiban lecsendesítette a szelet, a vihart, parancsolt most is a Keleti-tenger hullámainak, hogy a büszke fejek meghajoljanak, és visszatérhessenek nyughe-lyükre.

Amikor a gazda ez után a rettenetes élmény után először találkozott ismét a tanítóval, odanyújtotta a kezét, és könnyes szemét lesütve így szólt: „Nem ember az Isten, hogy hazudjék, és nem embernek fia, hogy valamit megbánjon. Istennek legyen hála, megtanultam hinni!” A tanító csendesen csak ennyit mondott: „Igen, ez Isten műve volt.”

„Látom végre a fényt”

Dr. Clyde W. Meadows amerikai püspök a múlt század második felében az ifjúsági világszervezet elnöke volt. Csodálatosan tudott énekelni. Németországi látogatása alkalmával felkérték egy nyilvános összejövetelen, hogy énekelje el legkedvesebb énekét. Gondolkodás nélkül belekezdett:

*Ha a keresztre néz szemem,
Melyen a menny királya halt,
Legdrágább kincsem megvetem,
Meg gögöm is, könnyezve rajt’.*

Ha valaki hittel a Megváltó keresztiére tekint, s odavisi bűneit a mérhetetlen szeretet áldozatához, csodálatos bűnbocsánatban részesül. Vigasztalást és békét talál, mely megtart az életben és a halálban.

Meadows éveken át lelkésze volt egy nagy gyülekezetnek a Pennsylvania állambeli Chambersburgban. Ott egy napon egy még nem egészen 21 éves fiatal embert szállítottak a börtönbe irtóztatós váddal terhelve. A fiú jegyben járt egy leánnyal, s már közeledett az esküvő ideje. A fiatal embert egyszerre érthetetlen módon félelem és irtózat fogta el ettől a kapcsolattól, s hogy szabaduljon tőle, éjszaka felgyújtotta a kis házat, amiben a menyasszonya lakott hűgával és özvegy édesanyjával. A tűz gyorsan elharapózott, az anyát és a kisebbik leányt már nem lehetett megmenteni, ágyukban égtek meg, csak a megszegényített menyasszony maradt életben.

A kétszeres gyilkost hamar elfogták és letartóztatták. Meadows istentiszteletet tartott egy napon a börtönben, amin ez a fiatalember is részt vett, és másnap négy-szemközti beszélgetést kért a lelkésztől. Keze reszketett, a homlokán gyöngyözött a verejték. „Hiszi, hogy Isten az én rettenetes bűnömet is meg tudja bocsátani?” – kérdezte izgatottan a lelkésztől. „Nemcsak hiszem – biztosította Meadows –, hanem egész életem és szolgálatom azon a meggyőződésen nyugszik, hogy Isten mindenkinek megbocsát, aki bűnbánattal hozzá fordul. Isten keresztre adta egyszülött Fiát, s ő az egész világ bűnét magára vette. Aki hisz őbenne, teljes bocsánatot nyer.”

Együtt imádkoztak, és a lelkész felírt több bibliaverst a fogolynak elolvasásra. Következő héten Meadows ismét meglátogatta a rabot. Ő közben nemcsak a kijelölt igehelyeket olvasta el, hanem az egész bibliai könyvet, amiben ezek a versek szerepeltek. Ahol valami ígéretre bukkant, mélyen elgondolkodott és imádkozott felette. Mégis így szólt letört hangon: „Úgy szeretném megragadni az ígéretet, hogy Isten nekem is megbocsátott! A törvény jogosan ítél el, bűnhődni kell tettemért, csak azt tudhatnám, hogy Isten megbocsátott! Akkor békességem lenne.” Ismét együtt imádkoztak, de a fogolynak még nem ragyogott fel a mennyei világosság.

A templom, amiben Meadows prédikált, hangszórón keresztül összeköttetésben volt a börtönnel, úgyhogy a foglyok minden istentiszteletet végighallgathattak. Valamelyik esti szolgálat textusa Ézsaiás 1,18 volt: „Ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú.” Az igehirdető nem gondolt különösképpen a fiatal gyilkosra, aki szintén hallgatta a szolgálatot. Isten vigasztaló igazsága most mint villám csapott bele a fiú zaklatott lelkiismeretébe, s a legbelső börtön kölépcsőjén ülve, ahol az istentiszteletet hallgatta, odafordult az őrhöz: „Foglár! Látom végre a fényt! Isten megbocsátott!” Ettől a naptól kezdve olyan lett, mint akit kicseréltek.

A következő hónapok alatt a lelkész sokat volt együtt fogoly barátjával. Olvasták Isten Igéjét és imádkoztak. A félelem nem jelentkezett többé a fiatalembernél. Megőrizte nyugalma akkor is, amikor közölték vele, hogy kegyelmi kérvényét elutasították. „Kész vagyok meghalni – mondta. – Csak azt sajnálom, hogy másoknak annyi szenvedést okoztam, és oly rövid ideig szolgálhattam az Úrnak.”

Eljött aztán az éjszaka, amikor oda kellett lépnie a villanyszékhez. Meadows lelkész elkísérte utolsó útjára. A fiatalember még egyszer imádkozott, különösen a két másik halálra ítéltre gondolt, akiknek földi útja szintén ebben az órában várt befejezésre. Majd odafordult a lelkészhez: „Még egyszer azt szeretném mondani, hogy a Megfeszített szeretetéről szóló evangélium, amit ön prédikált, igaz, és ebben vigasztalódva halok meg.”

A. P.

MÉG EGY PERC ISTEN JELENLÉTÉBEN

Július 1. szerda

Luk 8,22-25

„...az ő tanítványai...veszedelemben voltak, és ...felköltötték őt mondván: mester, mester elveszünk!” (22.23.24)

Más a veszélyérzet, mint a veszély átélése. Az előbbi pusztán izgalommal tölt el, az utóbbi gyakran kétségbeeséssel. A veszélyben minden megkérdőjeleződhet. Miért van veszedelem, ha Jézus jelen van? Ha jelen van, miért nem éber, és miért nem cselekszik? Egy biztos: a tanítványok ha nem is azt érzékelik, hogy Jézus velük együtt van veszélyben, és nem őt féltik, hanem magukat, azt azért mégis tudják, hogy (az imádság eszközével) fel kell ébreszteniük mesterüket. Fordulj bizalommal életed minden bajában az Úrhoz.

Július 2. csütörtök

Zsolt 9,1-11

„Örülök és örvendezek tebenned, zengedezem ó Magasságos a te nevedet.” (3)

Láttuk már, hogy a veszedelemben az ember ösztönösen fordul jó irányba, és vonakodás nélkül tárja helyzetét az Úr elé. Sokkal kisebb mértékben fordulunk hozzá ugyanígy a szabadulás után, hogy megköszönjük a védelmet, a megmentést. Hozzánk hasonlóan harcait vívó környezetünknek (de saját lelki előmenetelünknek is) nagy hasznára lenne, ha megosztanánk vele győztes tapasztalatunkat, az Úr segítségének átélését. Soha ne feledkezzünk meg a háláról és Üdvöztönk magasztalásáról könyörülő jóságáért.

Július 3. péntek

Péld 29,25-26

„Az emberektől való félelem tört vet; de aki bízik az Úrban, kiemeltetik.” (25)

Az emberek közötti félelem kölcsönös, hiszen a szegény fél a gazdagtól és viszont, a beosztott a főnökétől, és a megválasztott vezető azoktól, akik holnap talán elégedetlenek lesznek vele. De házastársak, sőt szülők és gyermekek is lehetnek kölcsönösen rabjai a legkülönbözőbb félelmeknek. A bibliai bölcselő azt javasolja, hogy erősítsük (a köztünk is jól ismert félelem helyett) az Úr iránti bizalmat. A világ is megérzi magatartásunkon, ha Istennel rendezett a viszonyunk.

Július 4. szombat

Luk 7,36-50

„Neki sok bűne bocsátatott meg; mert igen szeretett; akinek... kevés bocsátatik meg, kevésbé szeret.” (47)

Rejtélyes szavak, csak találgatni tudjuk az értelmüket. Mintha azt mondaná Jézus, hogy a jelen történetnek hozzá közelebb álló, bűnös szereplője azért sodródott rossz döntésekbe, súlyos hibákba, végül pedig a társadalom megvetésébe, mert a mások iránti szeretete határtalan és kontroll nélküli volt. Hiányzott belőle a bizalmatlanság, és gyanútlan, már-már potenciális áldozat lett. A szabályokhoz és a társadalmi elvárásokhoz jobban igazodó farizeus esetleg „bűntelenebb”, de szeretetnélkülisége mégis taszítóbb és gyümölcsztelen. Ne félj, hogy Jézus a szabályalkotó és kategorizáló társadalom mércéje szerint ítél meg!

Július 5. vasárnap

Gal 5,13-18

„...az egész törvény ez egy igében teljeseedik be: szeresd felebarátodat, mint magadat.” (14)

Az egész törvényrendszer nagy fejezetekre oszlik, és számtalan paragrafusban fogja át a vitás társadalmi és etikai kérdések sokaságát. A szakembereket, de az egyszerű polgárokat még inkább gyakran foglalkoztatja a kérdés, hogy miben is lehetne megragadni a törvények lényegét. Jézus egyszerű megoldást idéz a választott nép bölcsessége szerint: mindenki tudja, hogy a maga számára mit vár el a többiektől. Ebből kiindulva ő se okozzon társainak fájdalmat, ne vonja meg tőlük segítségét a szükség idején. Törvény szerint élni ezt jelenti.

Július 6. hétfő

Ézs 59, 1-9

„...nem...rövid az Úr keze, hogy meg ne szabadíthatna, ...hanem ...vétkeitek választanak el titeket Istentektől...” (12)

Minden emberi tettnek valamilyen következménye van. Ha jó, akkor büszkék vagyunk magunkra. Ha rossz, akkor nehezünkre esik vállalni a felelősséget. A dicsőségben nem szívesen osztozunk Istennel, a kudarcban keserű szemrehányással élünk: nem akart segíteni, magunkra hagyott. A bűnök: Isten megkérdése nélkül hozott hibás, rossz döntések. Elválasztanak a Szentségtől, és nem azért, mintha ő hűtlenül „elhagyott” volna. Sértődött kesergés helyett válaszd a bűnbánatot és a megtérést.

Július 7. kedd

Luk 12,22-32

„Ne félj, te kicsiny nyáj, mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot.” (32)

Jézusnak az aggodalmaskodással szemben mondott tanítása végén hangzik el mintegy biztató tanulásként: miközben azon szorongunk, hogy holnap is lesz-e munkánk, lépést tudunk-e tartani a külső világ által diktált divattal és életszínvonallal (és természetesen keserű aggodalommal úgy érezzük, hogy személyünk és családunk mindig hátrányt szenved), alig halljuk meg a Mester ígéretét. Mennyei Atyánk nemcsak alapvető dolgokról gondoskodik. Mindent nekünk akar adni. Mi a mindennapok apró hiányai miatt zúgolódnunk, ő pedig országot készített nekünk.

Július 8. szerda

Jer 15, 15-21

„...szavaid öröömre voltak...;mert a te nevedről neveztetem, ó Uram...!” (16)

Egyesek azért kutatják Isten Igéjét, mert nehezükre esik átgondolt, felelős döntéseket hozni. Azt remélik, hogy (gyakran találomra kiemelt üzenetek által) az Úr megmondja helyettük, mi is a teendő. Véletlenszerűen „bejöhet” várakozásuk, de jobban jár, aki él a Mindenható bizalmával, hogy Isten őt felnőtt gyermekének tekinti, aki nem feltétlenül szorul elemi gondosodásra, aki az Úr „nevében” üzenetet közvetíthet vagy tágas kört érintő, felelős döntést hozhat.

Július 9. csütörtök

Mt 28, 16-20

„...tegyetek tanítvánnyá minden népeket..., tanítván...hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek.” (19-20)

A cél nem pusztán az, hogy a tanítvány kövesse mesterét. Természetesen ez sem kevés olyan korban, amikor egyre nehezebben találni tanítható embert, mert mindenki „önmegvalósításra” törekszik. Oda kell eljutnia a tanítványnak, hogy az utána jövőket is tanítvánnyá tegye. Amikor viszont tanulásra készeket talál, akik hozzá hasonlóan arra kötelezik magukat, hogy ezután ne önmaguknak éljenek, tudnia kell, hogy nem magának gyűjt híveket, hanem annak seregébe, aki győzött a bűn és a halál felett.

Július 10. péntek

Ézs 49,1-13

„...aki rajtuk könyörült, vezeti őket...” (10)

Az előttünk álló szakasz foglyoknak szóló vigasztaló üzenet. Érinti először azokat, akik otthonuktól távol, idegenek között várják reménykedve, hogy leteljék a büntetés, és visszamehessenek hazájukba, ahol nincs többé bántás és látványos megkülönböztetés. Izrael népéhez szól elsősorban a vigasztalás szava. De fel akarja használni az Úr a prófétát arra is, hogy üzenjen a lelki értelemben raboknak, akik a bűn foglyai és Istentől elidegenedtek. A Mindenható nem ellensége gyermekeinek. Hogyan is lehetne?! Nem célja sem itt, sem az örökkévalóságban a kirekesztés, az elvetés. Nemcsak könyörül rajtuk, el is vezeti őket a célig!

Július 11. szombat

Fil 1,12-18

„...az én dolgom inkább előmenetelére lettek az evangéliumnak.” (12/b)

Éppen az evangélium terjesztéséért szabadságvesztésre ítélt hívő ember bizonyágtétele ez. Nem érzi méltatlannak helyzetét, nem keseredett meg azt hangoztatva, hogy a jóért és hűségéért íme, nem jutalmat, hanem igazságtalan büntetést nyert. Bölcsen és békeséggel látja, hogy Isten országában nincs haszontalanul elszenvedett, megalázó helyzet. Igazi tanítványainak minden megpróbáltatását áldásra fordítja az Úr. Bármilyen helyzetben számíthat rád mennyei Atyád? Megértetted-e, hogy a jóra, és csakis a jóra tartogat?

Július 12. vasárnap

1Móz 12, 1-4/a

„...kiment Ábrám, amint az Úr mondotta neki...” (4/a)

Nem lesz igazán áldáshordozó az, akit az Úr nem mozdíthat ki a megszokás biztonságából. A beteljesülés helyét nem mi határozzuk meg. Noha elsősorban saját szűkebb környezetünk felé vagyunk elkötelezettek, mégis igen gyakran nem lehetünk „próféták” házunk népe és rokonaink között. Azonban ne legyen menekülés a családi biztonságról való lemondás. Csak, ha az Úr hív...!

Július 13. hétfő

Luk 6,12-19

„...alámenvén ő velük, megállt a síkságon...” (17)

Úgy hangzik ez, mint amikor egy hadvezér felállítja seregét a harcmezőn. Igen, az Úr erre választotta ki tanítványait, és arra hívja mai követőit is, hogy felvegyék, felvegyük a harcot a gonosz erővel, hogy küzdjünk az elesettekért, hogy diadalra vigyük vele az Isten országának ügyét. Nem önépítő, önvédelmi program megvalósítására szólít, hanem egész országának építésére. Állj ki vele a síkon!

Július 14. kedd

Jób 16,1-22

„Az asszonytól született ember rövid életű és háborúságokkal bővölködő.” (1)

Tagadhatatlan, hogy van – nem is kis – keserűség ezekben a szavakban. De annyi csapás alatt, amit Jóbnak el kellett viselnie, ezen nem is csodálkozhatunk. Ugyanakkor kihallik valami megfellebbezhetetlen igazság is a súlyos kijelentésből. Bizony, nélküli az Isten szerint való bölcsességet, aki a földi életet tekinti örökösnek vagy legalábbis egyetlennek. Ha a testi lét ilyen rövid, ráadásul csak sóvárgunk a lelünk mélyén igenis valóságosnak hitt béke után, vajon csakugyan ez lenne az élet? Hitünk bizonyosságot érlel az igazmondó Isten ígéretével kapcsolatban, hogy ő valami jobbról, többről gondoskodott számunkra.

Július 15. szerda

Fil 2,5-11

„...az az indulat legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is...” (5)

Ha az a kérdés, hogy ki szeretne csodákat tenni, új nyelveken szólni, halottakat támasztani, kézzel a gyógyítani, hatalmasan prédikálni, bizonyára bőven akad jelentkező. De ki vágyik követni azt a Krisztus Jézust, aki önként mondott le a mennyből hozott hatalomról, aki „megüresítette magát”, szolgált, alázatos volt, engedelmességet egészen a keresztfá haláláig?

Július 16. csütörtök

Zsolt 84

„Seregeknek Ura! Boldog ember az, aki bizik benned.” (13)

Vagy: „...aki benned bizik”. Mert így is érthető, sőt így gazdagabb az üzenet. Van, aki szerint az önbizalom ad tudást, kiegyensúlyozottságot. Más a jó kapcsolatokban véli a biztonságot megtalálni. A boldog ember abba veti bizalmát, akit úgy ismert meg, mint öhozzá (mindenek ellenére is) nyitott szeretettel közelítő Istent. Én is az Ő „seregéhez” kívánok tartozni! „Bizalommal” követni akarom minden úton.

Július 17. péntek

Róm 8, 31-39

„Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?” (31)

Az embernek sok természetes ellensége van mind fizikai, mind lelki-szellemi értelemben. Ebben a fejezetben az elveszett, a bűn által a kárhozat fogságába rekesztett ember győzelmi felismerésével találkozunk: Mivel Istené a legfőbb hatalom, és mindannyian neki adunk számot, vajon félnünk kell-e bárki más kárhozató ítéletétől? Jaj, csak Ő ne legyen ellenségem! Ha viszont az én pártomon áll, mit bánt elleneim dühe?!

Július 18. szombat

5Móz 11,26-28

„...ma áldást és átkot adok elétek...” (26)

Mindig így volt és így is lesz. Döntéseink következménye az áldás vagy átok, nem kapjuk azokat az előzményektől függetlenül valamilyen kifürkészhetetlen isteni személytől. Választunk. Természetesen nem azonnal derül ki, hogy az előnyösebbnek tűnő megoldás hosszabb távon esetleg kedvezőtlenebb... Ne álltassuk magunkat! Mindig érezzük, hogy melyik választás mellé hajlandó az Úr odaállni.

Július 19. vasárnap

Mt 5, 20-26

„...a ti igazságotok nem több...” (20)

A Hegyi Beszéd arra a kérdésre keresi a választ, hogy mi is az „Isten országa” és hogyan lehetünk annak részesei. Csakis „több” igazság által. Pedig a farizeusok és írástudók igazsága sem kevés. Jézus ezt a kérdést most a „ne ölj” törvény magyarázatán keresztül szemlélteti. Bizony, ha ehhez a területhez soroljuk megbocsátásra való képtelenségünket, a becsületsértést, az ellenség iránti jóakarát kérdését is, akkor egészséges igazságérzetünk vagy inkább önérzetünk berzenkedni kezd. Viszont magunkkal szemben megtapasztaltuk a „több igazság”, a kegyelem győzelmét. Nem nyújthatunk kevesebbet!

Július 20. hétfő

Ézs 49,14-26

„...az anya gyermekéről...ha elfeledkezne...is...én terólad el nem feledkezem.” (15)

Normális esetben elképzelhetetlen, hogy az anya nem törődik gondozásra szoruló gyermekével, bár megzavarodott világunkban ez megtörténhet. Ha a felelőtlen anya képét elutasítjuk, miért képzeljük, hogy Isten rosszabb szülő, mint teremtményei? A kísértés, hogy nem gondol velünk, gyakori. Ezért ad az Úr kijelentése bátorítást szívünk szorongására: rólad el nem feledkezem. Talán nem az történik és nem úgy, ahogy elképzeltem, de Istennek mindig gondja lesz övéire!

Július 21. kedd

ApCs 2,32-40

„térjete meg...” (38)

Ma Péter pünkösti prédikációját olvastuk. Kemény szavakkal hallgatói elé tárja a tényt, hogy Krisztus haláláért nemcsak a rómaiak felelősek, és nem csupán a vezetők ellenséges indulatai jutottak célhoz. Kellott a tömeg akarata és együttműködése is. Vádló szavai valamennyiünket érintenek, lényegében jelképesen mi is megragadtuk gonosz kezünkkel az Urat, szerepünk van halálában. Amikor kétségbeesett szívünk erre ráeszmél, magunk is azt kiáltjuk, amit az apostol első hallgatósága: Mit cselekedjünk? A válasz egyszerű: térjete meg. A többi Isten műve, aki megbocsát, és adja Szentlelkét azoknak, akik készek az ő követésére.

Július 22. szerda

3Móz 25,14-17

„Ha...eladsz valami eladni valót, a te felebarátodnak vagy vásárolsz valamit...: egymást meg ne csaljátok.” (14)

A vásárlásban tapasztalható furfang, a kereskedelmi ügyeskedés egyes e területen mozgó személyek szerint nélkülözhetetlen. Istennek nemcsak vallási kérdésekben van meghatározó tanácsa és elvárása velünk szemben, hanem ilyen hétköznapi „piaci” ügyben is. Legyen tiszta a kereskedő keze, egyértelmű a mérlege, szilárdak a szerződésai!

Július 23. csütörtök

Róm 11,1-5

„nem vetette el Isten az ő népét, melyet eleve ismert.” (2)

Kereszténységünk történetét árnyékként kíséri a hamis gondolat (s már a római levél megírása idején is ez volt a helyzet), hogy Isten eltaszította magától választott népét. Tagadhatatlan, hogy Izrael történelme tele van keserű kudarcokkal és vereségekkel, de léte és az emberiségen belül elfoglalt helyzete mind arról tanúskodnak, hogy amit az Úr egyszer elhatározott, azt nem vonja vissza, nem szükséges felülbírálnia. Bűnbánatot kell tartanunk, ha magunk is képviseltük ezt az ősi, ostoba hamisságot. Adjunk inkább hálát Izrael megtartatásáért, és azokért az áldásokért, amiket e népen keresztül kapott a világ.

Július 24. péntek

Ézs 61,1-3

„Az Úr Isten...elküldött..., hogy hirdessem...jókedvének esztendejét...” (61,1-2)

Jónás hajdan nem azért indult vonakodva Ninivébe, mert inkább kegyelmet akart volna hirdetni, hanem ellenkezőleg. A bosszúálló Isten képe bár nem nyeri meg tetszésünket, mégis egyszerűbb, mint a kegyelem örökkévaló Atyjáé. Isten azonban szolgálait és végül a Messiást nem bosszúhadjáratra küldte; a kegyelmet akarta meghirdetni általuk. Ma is ezt az üzenetet képviseljük minden elveszett lélek felé.

Július 25. szombat

Jel 3,1-6

„...erősítsd meg a többieket...” (2)

Az élőhalott (kómában lévő) sárdisi gyülekezet angyalának szól ez a felszólítás. A közösség már csak nevében él, valójában halott társaság, a megszokások foglya. Azt gondolnánk, valakinek kívülről kellene feltámasztania őket, hogy képesek legyenek újra megállni a helyüket. Az Úr „terápiája” mehökkentő: a halott gyülekezet kezdjen a még csak haldoklókért aggódni és megerősítésükön fáradozni. Életben maradását és felépülését egyedül ez biztosítaná.

Július 26. vasárnap

Márk 8,1-9

„...megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le...” (6)

A parancs oda nem illő intézkedésnek tűnhet az éhes ember számára, amikor van remény rá, hogy megtöltheti üres gyomrát. Íme, Jézus nem nyájasan invitál, nem hívogat, hanem parancsolja, hogy üljenek le az asztali közösséghez. Talán így értjük a későbbi apostoli felhívást: Isten most azt parancsolja mindenkinek, hogy térjenek meg. Az Úr együttműködésre kész és

javadat szolgáló felhívása miatt vált ki újra meg újra értelmetlen ellenállást belőled?

Július 27. hétfő

Dán 9,4-19

„...világosítsd meg az Úrért a te orcádat a te szent helyeden, amely elpusztított.” (17)

Dániel bűnbánati imájának szavai ezek, idegen földön. Az Úr templomának irányába, kelet felé nyitott ablaka előtt könyörög térden állva. A szent épület romokban hever, hazája ellenség birtoka, az emberek bujdosókká lettek vagy hadifoglyok otthonuktól távol. Lehet, hogy meg sem éri Dániel a felüdülést, a szabadulást, de amíg él, részese akar lenni annak az elszakíthatatlan imaláncnak, amelynek végén az utódok tanúi lehetnek majd az újjáépítésnek, az áldás beköszöntésének. Talán könnyedén elpártoltál Isten népétől próbái idején. Új hazát, új környezetet találtál, és felejthetőnek ítéled azt, amiért a maga idején teljes szívvel küzdöttél. Nyisd ki újra kelet felé ablakaidat...!

Július 28. kedd

Apcsel 3,1-10

„...megállt és járt és bement övelük a templomba, járkálva és szökdelve és dicsérve az Istent.” (8)

Akik ismerték a mozgásában korlátozott koldust, sokszoros bizonyítékát kapták annak, hogy életében csakugyan meghatározó javulás történt. De nem csupán a fizikai gyógyulás volt szembeszökő, hanem a lelki is. Nemcsak az alsó végtagok mozdultak meg szilárd állásra, járásra, szökdécselésre. Ez az ember elkezdte Istent dicsérni. Valljuk meg, nem ok nélkül, mégis a lelki változás volt a legmeghatározóbb. Keserű koldusból Istent dicsőítő, boldog élet!

Július 29. szerda

Jer 10,6-11

„...az Úr igaz Isten, élő Isten ő, és örökkévaló Király...” (10)

A próféta bálványimádókkal hadakozik oly szenvedélyesen, hogy valószínűleg a szöveg egy kései másolója arámi nyelven hozzáfűzte saját véleményét („az istenek, akik az eget és a földet nem alkották, el fognak veszni e földről” 11. v.). Miért kell újra meg újra hangsúlyoznunk, hogy a képzelet szülte műalkotások, szellemi lények mind a mi teremtményeink? Hatalmuk tőlünk függ, ezért nem segíhetnek. Jelenlétük miért fontosabb és meggyőzőbb a számunkra, mint az örökkévaló, igaz Úrral és Királlyal való kapcsolat?

Július 30. csütörtök

Ján 13,12-17

„...példát adtam néktek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjete.” (15)

A lábmosás mehökkentő jelenetében hangzanak el Jézus jól ismert szavai. Ha azért kellene versenyeznünk, hogy legközelebb ki oszt el öt kenyeret és két halat ötezer éhes ember között, vagy kinek lesz hatalma újabb gadarai megszállottat megszabadítani, halottat feltámasztani, bűnt megbocsátani, sietve jelentkeznénk. De a rabszolgák alantas munkáját végezzék

inkább a tapasztalatlanok, az alacsonyabb sorban lévők. Viszont mit mondhatunk? Jézus ebben a szolgálatban szólít fel követésre.

Július 31. péntek

Zsolt 91,1-16

„...a felségest választotta a te hajlékoddá.” (9)

A „hajlék” meglehetősen összetett fogalom. Nem egyszerűen otthont nyújtó építményt jelent, hanem magában foglalja a meghittséget, a nyitottságot, a hazavárást, végső soron a szülői házat, melyben minden tékozló fiak atyja várja a hazatérőt. „Uram kihez mehennénk?” – kiáltunk fel az apostollal. Hol fogadnak bennünket? Hol számít ilyen drágának sokszor megvetett, leértékelt életünk? Hol becsülnének minket így, szinte értékünkön felül? -ig-

HÍREK, IMATÁRGYAK

„A te könyvedbe mind ezek béirattattak...” címmel 2009. május 28-29-én a Wesley János Lelkészképző Főiskolán a Vallástudományi Intézet valamint az Ökumenika és Interkulturalitás Tanszék szervezésében kétnapos bibliatudományi kollokviumot tartottunk. Különösen is tekintettel voltunk arra, hogy ennek keretén belül jelentőségének megfelelően kapjon szót a keresztények "idősebb testvéreinek", a zsidó vallás képviselőinek bizonyágtétele, Bibliáról vallott látása illetve a zsidó szentírástudomány.

*

A már hagyománnyá lett emlékezésre gyűltünk össze Kisvárdán az ottani deportálás 65. évfordulóján, május 29-én. Az ünnepi programba ezúttal bekapcsolódott a KALANIT Magyar-Izraeli Baráti Társaság kisvárdai szervezete vezetőjük, Rákóczi András részvételével, valamint a Kisvárdai Városszépítő Egyesület és a Rétközi Múzeum (volt zsinagóga) is.

Az egybegyűlteket Lengyel Szabolcs, a Városszépítő Egyesület vezetője köszöntötte.

Egyházunk helyi lelkésze, Iklódy László felidézte a Kisvárdáról és környékéről elhurcoltak történetét. /A köszöntés utáni beszédét teljes terjedelemben közöljük./ „Az 1944-ben történetekre emlékezünk évről-évre városunk e tragédiájának valamelyik stációjánál: hol a vasútállomásnál, hol az emlékműnél, hol az egykori imateremben. Végigjárjuk azokat a helyeket, ahol zsidó testvéreink, honfitársaink éltek, imádkoztak és szenvedtek a gettózás, bevagonírozás idején.

1944. május 29-én és 31-én, talán épp ugyanilyen pénteki napon, mint a mai, indítottak egy-egy szerelvényt, melyek Auschwitz poklába vitték a város és a környék több mint hétezer lakóját.

Hogyan kerültek-kerülhettek ide, a volt zsinagóga falára ezek a nevek, melyek gyerekek, fiatalok, erejük teljében lévők és aggastyánok nevei voltak valamikor?

Engedjék meg, hogy három levéltári dokumentumot felolvassak. Ezek a levelek azt mutatják, hogyan lett egy hét leforgása alatt megbecsült emberek nevéből, születési anyakönyvi kivonataikból lista, névjegyzék,

melyek alapján egy hónappal később bekövetkezhetett deportálásuk.

1.

Hirdetmény

A m. kir. Kormány 1200/1944 sz. rendeletével megtiltja zsidó háztartásokban keresztény háztartási alkalmazottak, bejárónők, házvezetők, nevelők, társalkodók, házvezetők, felolvasók valamint mindazon keresztény férfiak alkalmazását, akik akár pénzbeli, akár természetbeni ellenszolgáltatásért rendszeres személyes szolgálatot teljesítenek. A zsidó háztartások kötelesek a felsorolt alkalmazottaikat 1944. évi április hó 30. napjával feltétlenül elbocsátani. A rendelet ellen vétők kihágást követnek el és cselekményük büntetést von maga után.

Felhívja elöljáróság érdekelteknek a figyelmét fenti rendelkezés szigorú betartására.

Kisvárdá, 1944 április hó 1.

Elöljáróság

2.

Zsidó személyekről névjegyzék készül

Valamennyi Polgármesternek és Községi elöljáróságnak

Állomáshelyeiken

Utásítsa a zsidó közösségi szervezeteket, hogy az összes zsidó személyről családjakkal együtt névjegyzéket állítsanak össze négy példányban, lakhelyük és lakásaik feltüntetésével, és azokat azonnal a polgármesternek illetve a községi elöljáróságnak adják át. A polgármester illetve a községi elöljáróságok a névjegyzék egy példányát az elsőfokú rendőrhatalóságnak, másik példányát a csendőr őrsparancsnokságnak, harmadik példányát pedig legkésőbb folyó hó 8-ig a m. kir. Belügyminiszter Úrnak címezve adják postára.

3.

Kain József

Hitközségi elnök úr,

Kisvárdá

A m. kir. Belügyminiszter Úr 6136/1944 VII. Rcs. számú rendeletével elrendelte az összes zsidó fajú személyek azonnali összeírását.

A névjegyzéknek tartalmaznia kell:

- 1./ Az összeírott fél nevét,
- 2./ foglalkozását,
- 3./ lakását /utca házszám /,
- 4./ születési évét,
- 5./ anyja nevét.

A névjegyzékbe nemre és korra tekintet nélkül mindenkit fel kell venni. A névjegyzéket 3 nap alatt, tehát f. hó 14-én /pénteken/ délután 6 óráig 4 példányban elkészítve hozzám feltétlenül be kell adni.

Az összeírás foganatosításáért, az összes összeírásra kötelezettek névjegyzékbe való tételéért és a névjegyzéknek megszabott határidőben hozzám leendő benyújtásáért a felelősség t. Címet mint a kisvárdai zsidó közösség vezetőjét saját személyében terheli.

Az összeírási munkálatokhoz szükséges és alkalmas személyeket kívánságára a hatóság kirendeli és munkába állítja.

Az összeírás gondos és gyors foganatosításának érdekében a szükséges tennivalókat azonnal végezze el és az esetleges nehézségeket hozzám késedelem nélkül jelentse, mert a munkálatokat határidőre minden körülmények között be kell fejezni.

Az összeírási jegyzékintát egyidejűleg kiadom.

Kisvárdai, 1944. évi április hó 10.

közs. Főjegyző

Így lettek az összeírt nevekből megszomorított, megfélemlített, megalázott emberek, és aztán hatmillió név (köztük egymillió gyermek neve, akiknek nevét szülei még csak becézve szólították) és hatszázezer magyar áldozat neve a mártírok táblájára vésvé.

Ma, két nappal a gyermeknap előtt emlékezzünk meg arról a majdnem ezer 14 év alatti kisvárdai gyermekről, akiket szüleikkel, testvéreikkel együtt kényszerítettek vagonba szállásra.

Efraim Agmon, ma Izraelben élő, volt kisvárdai lakos visszaemlékezéséből tudjuk, hogy néhány éves kistestvérei szomorúan, kétségbeesetten néztek édesapjukra, nem értve, hogy mi történik körülöttük; de az események hatására ekkorra már megtört édesapa sem tudott támaszt nyújtani, feleletet adni kérdéseikre, mert Istenben való hitében is megrendült.

Hassa át ma szívünket a bánat, az emlékezés, a bűnbánat és a vigasztalás. Istennek a Bibliában olvasható vigasztalása, amely szerint ha az anya elfeledkezne is gyermekéről, Ő nem feledkezik el népéről, gyermekeiről. A neveket, amiket ma itt szomorúan betűzgetünk, Ő markába metszette fel.

Ő adjon vigasztalást a hozzátartozóknak, nekünk pedig figyelmeztetést, hogy minden ember neve szent legyen a számunkra, és senki életében ne következhesen be a 65 évvel ezelőtti események.”

Ezután Iványi Tibor, egyházunk elnöke tartott rövid istentiszteletet. Beszélt az örökkévaló Isten örök vigasztalásáról, s arról, hogy azokban a nehéz időkben, amikor zsidó és cigány honfitársainkat haláltáborokba hurcolták, többek hite megrendült. Gyermekként szeretettől körülvéve indultak ők is az életbe, mint bárki más, mégis gyötrelmes halált szenvedtek.

Beszédében Iványi Tibor felhívta a figyelmet a ma is jelentkező antiszemitizmus és cigányellenesség veszélyeire, s rámutatott: ezeket a téveszméket eleinte boldogságnak tartották az emberek, de lassan (ahogy ma is) egyre többen elfogadták. Az emlékezésen túl minden más módon védekeznünk kell ellenük. Idézte Ézsaiás szavait: „Minden szenvedésüket Ő is szenvedte...”, ott volt az üldözöttekkel legreménytelenebb pillanataikban. A Mindenhatónak – tette hozzá – örökkévaló tervei vannak mindnyájunkkal.

Iványi Gábor, az egyház alelnöke arra emlékeztetett, hogy éppen ezekben a napokban van Sávuót, a Tóra-

adás ünnepe. „A holokauszt-tagadók szerint meg sem történt eseményben odaveszett zsidó fiatalok helyett vagyunk itt – mondta. – Ha ők életben maradtak volna, utódaik most itt ülnének, és a tízparancsolatot olvasnák fel. Minden parancs aktuális ma is. Halottaink sírjánál gondoljunk azokra, akiknek sírjuk sincs. Próbáljuk rendbe tenni a temetőket. Legyen áldott az odaveszettek emlékezete. Könyörüljön Isten rajtunk, vezetőinken ... könyörüljön egyházainkon, akik hallgattak akkor és hallgatnak most is.” Beszédét imádsággal fejezte be.

Az összejövetel a Bessenyei György Gimnázium és Kollégium megemlékezésével folytatódott. Balogh Anna, 12/e osztályos tanuló Pilinszky János *Harbach 1944* című versét olvasta fel. Ezután Virga Gizella, gimnáziumi tanár emlékezett a holokauszt áldozataira. Kitért arra, hogy pedagógiai munkája fontos részének tartja a vézskorszakra való emlékezést és emlékeztetést. Végül Török Lívia 13/b osztályos tanuló mondott holokauszt emlékbeszédet.

Az ünnepélyen Iványi Gáspár gitárművész előadta az Eliyahu hanavi és a Yiddishe Momme című zsidó szerzeményeket.

*

Békásmegyeri gyülekezetünkben vendégeskedett Kányádi Sándor. Az idén nyolcvanéves költő 80 művét válogattuk össze egy kötetbe, amit a Wesley János Kiadó jelentetett meg. Az igényes kötetet 2100 Ft-ért lehet megvásárolni könyvesboltunkban. Cím: Bp. VIII. ker., Dankó u. 9. Tel.: (06-1) 210-54-00/111. E-mail: dankojegyzet@mailbox.hu

TARTALOM

Élet gond nélkül	1
Így nem nehéz /vers/	1
A tárgyalás előtt	2
Apák és fiak	4
„Látom végre a fényt”	6
A dűne	5
Még egy perc	7
Hírek, imatárgyak	11

Megjelenik havonként

Kiadja a

Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség

H-1086 Budapest, Dankó utca 11.

Telefon/telefax: (06-1) 577-0515/577-0514

ISSN 1216 7223

www.metegyhaz.hu met_bp@uze.net

Technikai számunk: 0444

Bankszámlaszám:

OTP Bank Rt. 11708001-20520380

Készíti a szerkesztő bizottság

Szerkesztésért és kiadásért felel: Iványi Tibor

Éves előfizetési díj 960 Ft. Egyes példányszám ára 80 Ft.

Megrendelhető a kiadótól és a MET lelkeszi hivatalában.